

Darba grupas

Publicēts: 25.08.2022.

Jaunu terminu izstrādei un terminoloģijas sakārtošanai parasti ir lietderīgi veidot nozaru terminoloģijas darba grupas, kurās tiek iesaistīti nozares speciālisti, kvalificēti terminologi un valodnieki. Gadījumos, kad jauni termini ir vajadzīgi lietošanai tiesību aktos vai tiesību aktu tulkojumos, lēmumu pieņemšanā noteikti jāiesaista kompetenti Latvijas Republikas valsts pārvaldes iestāžu un Eiropas Savienības iestāžu speciālisti.

Grāmatvedības terminoloģijas darba grupa [↗](#)

Tulkošanas un terminoloģijas centra izveidotā Grāmatvedības terminoloģijas darba grupa darbojās no 2003. gada 16. decembra līdz 2004. gada 17. februārim. Tās darbības mērķis: saskaņot terminoloģijas lietojumu Starptautisko grāmatvedības standartu tulkojumā. Darba grupā piedalījās speciālisti no Finanšu ministrijas, Latvijas Bankas, Latvijas Zvērinātu revidentu asociācijas, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas un Latvijas Zinātņu akadēmijas Terminoloģijas komisijas, kā arī TTC darbinieki.

Latvijas Zinātņu akadēmijas Terminoloģijas komisijas Militārās terminoloģijas apakškomisija [↗](#)

Latvijas Zinātņu akadēmijas Terminoloģijas komisijas Militārās terminoloģijas apakškomisija ir vienīgā un nozīmīgākā struktūra Latvijā, kuras kompetencē ir latviešu militārās terminoloģijas izstrāde un saskaņošana. Kopš tās izveides 2001. gadā Militārās terminoloģijas apakškomisijas vadību un darba organizāciju nodrošināja TTC, tagad - VVC. Tajā darbojas arī Latvijas Zinātņu akadēmijas, Aizsardzības ministrijas un Nacionālo bruņoto spēku pārstāvji. Apakškomisijas priekšsēdētājs pašlaik ir tulkošanas projektu koordinators (NATO dokumentiem) Boriss Tāļvaldis Manzerovs. 2007. gadā notika 9 Militārās terminoloģijas apakškomisijas sēdes, kurās tika izskatīti un apstiprināti 234 termini. Šajā ziņā panākta laba un stabila sadarbība ar Aizsardzības ministrijas un Nacionālo bruņoto spēku ekspertiem.

Iepazīties ar terminu sarakstiem var šīs sadaļas apakšā.

Pasta termini

2007. gadā VAS "Latvijas Pasts" iesniedza Valsts valodas aģentūras projektu konkursā pieteikumu terminoloģiskas vārdnīcas izveidei. Darba grupas mērķis bija sistematizēt un sakārtot nozares terminoloģiju, izstrādājot latviešu valodā pirmo daudzvalodu (latviešu, franču, angļu, krievu) pasta nozares terminu vārdnīcu. Lai projektu īstenotu, tika izveidota "Latvijas Pasta" un TTC darbinieku darba grupa, kura apņēma izstrādāt vārdnīcas latvisko daļu, par pamatu ņemot daudzvalodu pasta terminu glosāriju (/Vocabulaire Polyglotte. Union postale universelle/. Berne, 2003). Pavisam notika 18 darba grupa sēdes, kurās apstiprināja 1500 terminu.

Vārdnīcā ir saglabāti visi Pasaules Pasta savienības vārdnīcā norādītie terminu ekvivalenti angļu, franču un krievu valodā. Vārdnīcas nobeigumā ievietoti pasta nozarē izmantoto veidlapu nosaukumi.

Iepazīties ar terminu sarakstiem var šīs sadaļas apakšā.

Finanšu terminoloģijas darba grupa

Tulkošanas un terminoloģijas centra izveidotā Finanšu terminoloģijas darba grupa darbojās no 2002. gada 26. jūnija līdz 2003. gada 27. oktobrim. Tās darbības mērķis: saskaņot un vienādot finanšu terminoloģijas lietojumu gan Eiropas Savienības tiesību aktu tulkojumos, gan dažādu Latvijas Republikas iestāžu praksē. Darba grupā piedalījās speciālisti no Finanšu Ministrijas, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas, Latvijas Bankas, Latvijas Zinātņu akadēmijas Terminoloģijas komisijas, LZA Ekonomikas institūta un Valsts Kancelejas, kā arī TTC darbinieki.

Civilās aviācijas nozares terminoloģija

Civilās aviācijas terminoloģijas darba grupa sadarbībā ar Satiksmes ministriju tika izveidota 2008. gadā, lai nodrošinātu aviācijas terminoloģijas standartizāciju latviešu valodā.

Darba grupā strādāja 12 speciālisti no sešām dažādām organizācijām: no Satiksmes ministrijas, Civilās aviācijas aģentūras, Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas biroja, VAS "Latvijas gaisa satiksme", lidostas "Rīga" un TTC.

Farmācijas terminoloģijas saskaņošanas darba grupa

Farmācijas terminoloģijas saskaņošanas darba grupa tika izveidota ar Veselības ministrijas (VM) un Zāļu valsts aģentūras (ZVA) atbalstu, lai farmācijas nozari reglamentējošo tiesību aktu un Eiropas Komisijas vadliniju tulkojumos attiecībā uz cilvēkiem paredzētajām un veterinārajām zālēm, kā arī problemātiskos terminoloģijas un tulkošanas jautājumos minēto zāļu reģistrācijas dokumentācijā (tostarp zāļu aprakstā un lietošanas instrukcijā) un risksaziņas dokumentos (piemēram, „Vēstulē ārstam”) tiktu iestrādāta vienota terminoloģija, kas būtu saistoša visām nozares institūcijām. Terminu saskaņošanas procesa koordinēšana un vadīšana tika uzticēta TTC. Darba grupas uzdevumos bija ietverta likumprojektā “Likums par rīcību ar zālēm” lietoto terminu, attiecīgajos MK noteikumos, kā arī Direktīvā 2001/83/EK, 2004/27/EK, 2004/28/EK un citos farmācijas nozares dokumentos lietoto terminu pārskatīšana un apstiprināšana. Darba grupā tika iekļauti VM Farmācijas departamenta, ZVA speciālisti, TTC darbinieki, tajā aktīvi piedalījās arī Medikamentu informācijas centra un zāļu ražotāju pārstāvji. Lai apzinātu aktuālākās terminoloģijas problēmas, darba grupa saņēma ierosinājumus un komentārus arī no citiem nozares pārstāvjiem un organizācijām, piemēram, LFB Rūpniecisko farmaceitu sekcijas (RFS), Latvijas Patentbrīvo medikamentu asociācijas (LPMA).

ES iestāžu tulkošanas dienestu terminoloģijas saskaņošanas darba grupa

Eiropas Savienības iestāžu tulkošanas dienestu terminoloģijas saskaņošanas darba grupa ar TTC atbalstu tika izveidota 2005. gadā, lai nodrošinātu Eiropas Savienības tiesību aktos lietotās latviešu terminoloģijas saskaņošanu ES iestāžu latviešu tulkošanas dienestu un Latvijas Republikas iestāžu starpā un novērstu paralēlas un kļūdainas terminoloģijas lietojuma risku. 2008. gadā notikušas 4 darba grupas sēdes (pārmaiņus Briselē un Luksemburgā), kurās izskatīti un akceptēti 181 termini.

Terminu saraksti

<https://www.vvc.gov.lv/lv/darba-grupas>